

Ukazatele v jazyce C

©2024
Petrásek Jan

Proměnná

- Je místo v paměti pro uložení hodnoty určitého datového typu
- Adresa v paměti je hexadecimální číslo a ukazuje na 1 B
- Při alokaci paměti dochází k tomu, že aplikace vyžaduje určité místo pro uložení proměnné, od OS dostane adresu
- Adresu proměnné v paměti získáme referenčním operátorem &
- Pro výpis adresy do konzole využijeme ve formátovacím řetězci %p, což ji vypíše v šestnáctkové soustavě
- Vrácená adresa je vždy adresou začátku alokace, konec pak závisí na datovém typu

Získání adresy proměnné – příklad

The screenshot shows the Visual Studio Code interface. The left sidebar contains the 'SPUSTIT A LADIT' (Run and Debug) panel with a 'Spustit a ladit' button and instructions. The main editor displays a C file named 'Opravovani.c' with the following code:

```
C: > 3EA > C: Opravovani.c > main()
1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 void main()
4 {
5     int a; //alokace proměnné a
6     a = 56; //uložení hodnoty do proměnné a
7     printf("Proměnná a s hodnotou %d je v paměti uložena na adrese %p", a, &a);
8 }
```

The bottom panel shows the 'TERMINÁL' (Terminal) with the following command and output:

```
PS C:\Users\jan.petrasek> & 'c:\Users\jan.petrasek\.vscode\extensions\ms-vscode.cpptools-1.19.9-win32-x64\debugAdapters\bin\WindowsDebugLauncher.exe' '--stdin=Microsoft-MIEngine-In-dlhhzxdc.4in' '--stdout=Microsoft-MIEngine-Out-ggxdab5x.uz0' '--stderr=Microsoft-MIEngine-Error-i4u0mwgg.d1i' '--pid=Microsoft-MIEngine-Pid-qwkox1z3.hyw' '--dbgExe=C:\Program Files (x86)\TDM-GCC-64\bin\gdb.exe' '--interpreter=mi'
Proměnná a s hodnotou 56 je v paměti uložena na adrese 000000000065FE1C
PS C:\Users\jan.petrasek>
```

The right sidebar shows the 'TERMINÁL' panel with a list of debuggers: powershell, gcc.exe, and cppdbg: Op...

Ukazatele (pointry)

- Ukazatel je proměnná, jejíž hodnotou je adresa někam do paměti
- Jazyk s ukazatelem nepracuje jako s hodnotou, ale opravdu jako s adresou
- Pokud ukazatel vypíšeme, obvykle vypisujeme hodnotu na kterou ukazuje, nikoliv adresu
- Dobrou praxí (bude vyžadováno!), je prefix názvu ve tvaru p_
- Před název pointru píšeme derefenční operátor *
- Datový typ ukazatele musí být shodný s proměnnou na kterou ukazuje
- Dereferenční operátor se využívá vždy, když se pracuje s hodnotou v paměti, nikoli s adresou

Ukazatele (pointry)

```
1 #include <stdio.h>
2 #include <stdlib.h>
3 void main()
4 {
5     int a; //alokace proměnné a
6     int *p_a; //alokace ukazatele
7     a = 56; //uložení hodnoty do proměnné a
8     p_a = &a; //uložení adresy proměnné a do ukazatele p_a
9     printf("Proměnná a s hodnotou %d je v paměti uložena na adrese %p", a, p_a);
10    *p_a = 2; //zápis hodnoty 2 na adresu v ukazateli
11    printf("\nUkazatel p_a má hodnotu %d a ukazuje na hodnotu %d", p_a, *p_a);
12 }
```

PROBLÉMY VÝSTUP KONZOLA LADĚNÍ TERMINÁL PORTY

```
PS C:\Users\jan.petrasek> & 'c:\Users\jan.petrasek\.vscode\extensions\ms-vscode.cpptools-1.19.9-win32-x64\debugAdapters\bin\WindowsDebugLauncher.exe' '--stdin=Microsoft-MIEngine-In-oez0ypnz.ut5' '--stdout=Microsoft-MIEngine-Out-xy12jsz.zk3' '--stderr=Microsoft-MIEngine-Error-z2bhmtzr.kvs' '--pid=Microsoft-MIEngine-Pid-onnn1sdt.w3s' '--dbgExe=C:\Program Files (x86)\TDM-GCC-64\bin\gdb.exe' '--interpreter=mi'
```

Proměnná a s hodnotou 56 je v paměti uložena na adrese 000000000065FE14

Ukazatel p_a má hodnotu 6684180 a ukazuje na hodnotu 2

PS C:\Users\jan.petrasek>

+ v ... ^ x
gcc.exe ... ✓
cppdbg: Op...
cppdbg: Op...

Ukazatele (pointry)

Stav paměti k příkladu z minulého snímku:

	0x65FE14	0x65FE24	0x65FE34	0x65FE44	
.....	0000	0000	0000	0010	

Desítkově:

	6684180	6684196	6684212	6684228	
.....	0	0	0	2	

Předávání referencí

- Slouží k předávání hodnot do / z funkcí
- Předávání hodnotou

```
4 void prohod(int a, int b)
5 {
6     int pomocna = a; //ulozeni hodnoty z a do pomocna
7     a = b; //přepis hodnoty z b do a
8     b = pomocna; //uložení původní hodnoty a do b
9 }
10 //tento kód nefunguje!!
11 void main() {
12     int cislo1 = 15; //inicializace proměnné
13     int cislo2 = 8; //inicializace proměnné
14     prohod(cislo1, cislo2); //volání funkce s předáním parametrů hodnotou
15     //hodnoty proměnných cislo1 a cislo2 se zkopírují do proměnných a a b
16     printf("V cislo1 je číslo %d a v cislo2 je číslo %d.", cislo1, cislo2);
17 }
```

PROBLÉMY VÝSTUP KONZOLA LADĚNÍ TERMINÁL PORTY

```
PS C:\Users\jan.petrasek> & 'c:\Users\jan.petrasek\.vscode\extensions\ms-vscode.cpptools-1.19.9-win32-x64\debugAdapters\bin\WindowsDebugLauncher.exe' '--stdin=Microsoft-MIEngine-In-ncvesn0q.zeu' '--stdout=Microsoft-MIEngine-Out-r1kpnovq.hgv' '--stderr=Microsoft-MIEngine-Error-53earldx.izj' '--pid=Microsoft-MIEngine-Pid-vi442v3i.aaa' '--dbgExe=C:\Program Files (x86)\TDM-GCC-64\bin\gdb.exe' '--interpreter=mi'
V cislo1 je číslo 15 a v cislo2 je číslo 8.
PS C:\Users\jan.petrasek>
```

+ v ... ^ x

gcc.exe ... ✓
cppdbg: Op...
cppdbg: Op...

Předávání referencí

- Libovolnou proměnnou můžeme předat referencí
- Funkce bude jako parametry přijímat pointery

```
4 void prohod(int *p_a, int *p_b)
5 {
6     int pomocna = *p_a; //ulozeni hodnoty referované ukazatelem p_a do pomocna
7     *p_a = *p_b; //zápis hodnoty z adresy p_b na adresu p_a
8     *p_b = pomocna; //uložení původní hodnoty z adresy p_a na adresu p_b
9 }
10 //tento kód NFUNGUJE!!
11 void main() {
12     int cislo1 = 15; //inicializace proměnné
13     int cislo2 = 8; //inicializace proměnné
14     prohod(&cislo1, &cislo2); //volání funkce s použitím referenčního operátoru
15     printf("V cislo1 je číslo %d a v cislo2 je číslo %d.", cislo1, cislo2);
16 }
```

PROBLÉMY VÝSTUP KONZOLA LADĚNÍ TERMINÁL PORTY

```
PS C:\Users\jan.petrasek> & 'c:\Users\jan.petrasek\.vscode\extensions\ms-vscode.cpptools-1.19.9-win32-x64\debugAdapters\bin\WindowsDebugLauncher.exe' '--stdin=Microsoft-MIEngine-In-p2bs2wiu.qld' '--stdout=Microsoft-MIEngine-Out-ajh5qvw3.1y4' '--stderr=Microsoft-MIEngine-Error-hb1vkqn5.pck' '--pid=Microsoft-MIEngine-Pid-scknicr5.0qw' '--dbgExe=C:\Program Files (x86)\TDM-GCC-64\bin\gdb.exe' '--interpreter=mi'
V cislo1 je číslo 8 a v cislo2 je číslo 15.
PS C:\Users\jan.petrasek>
```

+ v ... ^ x

gcc.exe ... ✓
cppdbg: Op...

Předávání pole

- Pole je vždy automaticky předáváno referencí
- Název pole je vždy ukazatelem

```
3  #define DELKA 10
4
5  void napln_pole(int pole[])
6  {
7      for (int i = 0; i < DELKA; i++)
8      {
9          pole[i] = i + 1; //naplní pole hodnotami 1 až 10
10     }
11 }
12
13 void main() {
14     int ciska[DELKA]; //deklaruje datovou strukturu pole typu int o 10 prvcích
15     napln_pole(ciska); //zavolá funkce napln_pole a předá refeneci na pole
16     printf("%d", ciska[5]); // Vypíše číslo 6
17 }
```

PROBLÉMY VÝSTUP KONZOLA LADĚNÍ TERMINÁL PORTY

```
PS C:\Users\jan.petrasek> & 'c:\Users\jan.petrasek\.vscode\extensions\ms-vscode.cpptools-1.19.9-win32-x64\debugAdapters\bin\WindowsDebugLauncher.exe' '--stdin=Microsoft-MIEngine-In-eqjvy4ow.w3u' '--stdout=Microsoft-MIEngine-Out-ahgnrkM3.shp' '--stderr=Microsoft-MIEngine-Error-sre3yegi.zgy' '--pid=Microsoft-MIEngine-Pid-dquql0j1.daa' '--dbgExe=C:\Program Files (x86)\TDM-GCC-64\bin\gdb.exe' '--interpreter=mi'
```

6

```
PS C:\Users\jan.petrasek>
```

+ v ... ^ x

gcc.exe ... ✓

cppdbg: Op...

NULL

- Pokud je hodnota ukazatele null, jde o prázdný ukazatel
- Dobré je, čerstvě alokovaný ukazatel inicializovat na NULL, později do něj přiřadit adresu

```
4 void main()
5 {
6     int a; //alokace proměnné a
7     int *p_a; //alokace ukazatele
8     a = 56; //uložení hodnoty do proměnné a
9     printf("Ukazatel obsahuje adresu %p", p_a);
10    p_a = &a; //uložení adresy proměnné a do ukazatele p_a
11    printf("\nDo ukazatele byla vložena adresa %p", p_a);
12    p_a = NULL; //vymazání adresy z ukazatele
13    printf("\nUkazatel obsahuje adresu %p", p_a);
14 }
```

PROBLÉMY VÝSTUP KONZOLA LADĚNÍ TERMINÁL PORTY

```
PS C:\Users\jan.petrasek> & 'c:\Users\jan.petrasek\.vscode\extensions\ms-vscode.cpptools-1.19.9-win32-x64\debugAdapters\
e' '--stdin=Microsoft-MIEngine-In-omxchnuf.2i5' '--stdout=Microsoft-MIEngine-Out-myvnuocr.kux' '--stderr=Microsoft-MIEng
id=Microsoft-MIEngine-Pid-rc50aeqh.wzf' '--dbgExe=C:\Program Files (x86)\TDM-GCC-64\bin\gdb.exe' '--interpreter=mi'
Ukazatel obsahuje adresu 0000000000000010
Do ukazatele byla vložena adresa 000000000065FE14
Ukazatel obsahuje adresu 0000000000000000
PS C:\Users\jan.petrasek>
```

Klíčové slovo const

- Nastavuje něco na konstantu, tedy na neměnnou hodnotu
- `Const int i = 10; //proměnná i je konstantou rovnou 10`
- `Const int *p_c; //nastavuje cílovou hodnotu na konstantu, proměnná na kterou ukazuje jde měnit`
- `Int const *p_c; //adresa, na kterou ukazatel ukazuje je neměnná, číselná hodnota na dané adrese lze měnit`
- Konstantním ukazatelem je pole, název pole je ukazatelem na jeho počátek
- `Const int const *p_c; //adresa, na kterou ukazatel ukazuje je neměnná, stejně tak cílová hodnota`

Klíčové slovo const

```
//KONSTANTY
```

```
const int i = 10;
```

```
//ukazatel na int
```

```
//muzeme menit obsah ukazatele (adresu) p_i = &i; ✓
```

```
//muzeme menit hodnotu na kterou ukazuje ukazatel *p_i = 20; ✓
```

```
int *p_i;
```

```
//ukazatel na konstantni int
```

```
//muzeme menit obsah ukazatele (adresu) p_k = &k; ✓
```

```
//NEMUZEME menit hodnotu na kterou ukazuje ukazatel *p_k = 40; ✗
```

```
const int *p_k;
```

```
//konstantni ukazatel na int
```

```
//NEMUZEME menit obsah ukazatele (adresu) p_c = &c; ✗
```

```
//muzeme menit hodnotu na kterou ukazuje ukazatel *p_c = 70; ✓
```

```
//v podstate to same je pole
```

```
int const *p_c;
```

```
//konstantni ukazatel na konstantni int
```

```
//NEMUZEME menit obsah ukazatele (adresu) p_b = &b; ✗
```

```
//NEMUZEME menit hodnotu na kterou ukazuje ukazatel *p_b = 90; ✗
```

```
const int const *p_b;
```

Alokace paměti

Staticky alokovaná paměť

- Když se náš program překládá, může překladač ve velkém množství případů jednoduše zjistit, kolik paměti bude při běhu programu třeba.
- Když si vytvoříme proměnnou typu int, Céčko ví, že na ni má vyhradit 32 bitů atd.
- Pokud není při běhu programu třeba žádná data přidávat, s touto automatickou alokací si bohatě vystačíme.
- To je v podstatě způsob, jakým jsme programovali doposud.

Dynamicky alokovaná paměť v zásobníku

- Týká se lokálních proměnných funkcí
- Vše se ovšem děje zas plně automaticky
- Jakmile funkci zavoláme, Céčko si řekne o paměť a jakmile funkce skončí, tato paměť se uvolní
- Toto je důvod, proč funkce nemůže vracet pole v ní vytvořené

Dynamicky alokovaná paměť na haldě

- Nastupuje v situaci, kdy nevíme, kolika položkovou datovou strukturu budeme potřebovat
- Pokud si programátor říká o paměť sám, bude vždy přidělena z haldy
- Těžištěm pro práci s dynamickou pamětí jsou funkce malloc() a free()
- Pro změnu velikosti alokované paměti slouží funkce realloc()
- Pro alokaci souvislého bloku paměti s jejím vynulováním pak slouží funkce calloc()

Dynamicky alokovaná paměť na haldě – malloc()

- Řekne operačnímu systému o libovolné množství paměti (kolik jí potřebujeme uvedeme do parametru funkce v bajtech).
- Funkce vrátí pointer na první adresu, kde začíná naše nová paměť.
- Aby byla funkce malloc() univerzální, vrací pointer na typ void.
- Její výsledek bychom měli vždy přetypovat na takový pointer, který potřebujeme
- Při nezdařené alokaci vrátí malloc() hodnotu NULL
- Pro zjištění velikosti datového typu budeme vždy využívat funkci sizeof()
- sizeof() je při kompilaci nahrazena adekvátními konstantami

Dynamicky alokovaná paměť na haldě – free()

- Po každém zavolání funkce malloc() musí někdy (třeba až na konci programu) následovat zavolání funkce free(), která paměť označí opět jako volnou.
- Tato paměť je plně v naší režii a nikdo jiný než my ji za nás neuvolní.
- Jakmile přestaneme nějakou dynamicky alokovanou paměť potřebovat, musíme ji ihned uvolnit!
- Každý malloc() či calloc() musí mít odpovídající free()!
- Paměť uvolňujeme v opačném pořadí, nežli jsme ji alokovali!

Dynamicky alokovaná paměť na haldě

```
4 int main()
5 {
6     int velikost; //určuje počet jednotek, pro které se bude alokovat paměť
7     do //ošetření vstupu...
19 } while (1); //koniec osetreni vstupu
20 float *p_i;
21 printf("Pokousim se alokovat prostor pro %d cisel...", velikost);
22 //dynamická alokace paměti na haldě
23 p_i = (float *) malloc(sizeof(float)*velikost);
24 //kontrola úspěšnosti alokace paměti
25 if (p_i == NULL) //výpis chyby alokace a ukončení programu...
30 //uvolnění paměti
31 printf("\nUvolnuji uspesne alokovanou pamet...");
32 free(p_i); //samostatné uvolnění paměti z haldy
33 p_i = NULL; //vymazání ukazatele
34 return 0;
35 }
```

PROBLÉMY VÝSTUP KONZOLA LADĚNÍ TERMINÁL PORTY

```
PS C:\Users\jan.petrasek> & 'c:\Users\jan.petrasek\.vscode\extensions\ms-vscode.cpptools-1.19.9-win32-x64\debugAdapters\bin\WindowsDebugLauncher.exe' '--stdin=Microsoft-MIEngine-In-uednth2f.kni' '--stdout=Microsoft-MIEngine-Out-evjzgp2x.ml2' '--stderr=Microsoft-MIEngine-Error-fc4d554a.jf4' '--pid=Microsoft-MIEngine-Pid-iefdofcw.3rz' '--dbgExe=C:\Program Files (x86)\TDM-GCC-64\bin\gdb.exe' '--interpreter=mi'
Zadej pocet cisel: 30
Pokousim se alokovat prostor pro 30 cisel...
Uvolnuji uspesne alokovanou pamet...
PS C:\Users\jan.petrasek> 
```

Dynamicky alokovaná paměť na haldě – calloc()

- Alokuje souvislý blok paměti na haldě, který vynuluje
- Parametry
 - Počet prvků, které se mají alokovat
 - Velikost prvku v bytech

Dynamicky alokovaná paměť na haldě – calloc()

```
1  #include <stdio.h>
2  #include <stdlib.h>
3
4  int main()
5  {
6      int *b; //ukazatel na int
7      b = (int *)calloc(200, sizeof(int)); //vytvoří pole o 200 intech
8      if (b == NULL)
9      {
10         printf("Nedostatek paměti");
11         return (-1);
12     }
13     else
14     {
15         printf("Úspěšně alokováno");
16     }
17     free(b);
18     return 0;
19 }
```

Dynamicky alokovaná paměť na haldě – realloc()

- Slouží ke změně velikosti dynamicky alokované paměti
- 1. parametr je začátek dynamické paměti, která být editována
- 2. parametr je nová velikost alokované paměti
- Je potřeba pomocný ukazatel
- Realokovaná paměť se adresuje pomocí pomocného ukazatele
- V případě úspěchu se pomocný ukazatel přehraje do původního ukazatele
- Přímé adresování původním ukazatelem vede při neúspěchu ke ztrátě dat

Dynamicky alokovaná paměť na haldě – realloc()

```
4 int main()
5 {
6     int *b; //ukazatel na int
7     b = (int *)calloc(10, sizeof(int)); //vynulované dynamické pole pro 10 intů
8 > if (b == NULL) ...
13 > for (int i = 0; i < 10; i++) //naplnění hodnotami 0 až 90 po desítkách...
17     int *temp; //pomocný ukazatel
18     temp = (int *) realloc(b, sizeof(int) * 11); //realokace pole, které je o 1 po
19     if (temp == NULL) //validace úspěšné realokace
20     {
21         printf("Nedostatek paměti");
22         free(b);
23         return (-1);
24     }
25     else
26     {
27         b = temp; //b ukazuje na nově realokovanou paměť
28     }
29     b[10] = 100; //zápis do nově aplokované části pole b
30 > for (int i = 0; i < 11; i++) //výpis hodnot ze zvětšeného pole...
34     free(b); //uvolnění pole b z paměti
35     b = NULL; //zrušení ukazatele b
```

Časté chyby – pointry – neuvolnění paměti

- Pokud jednou zapomeneme uvolnit nějakou paměť, tak se v zásadě nic nestane – platí pro alokaci v `main()` a pro práci na OS, nikoliv mikrokontrolery.
- Problém je to v případě, kdy paměť zapomeneme uvolnit uvnitř nějaké funkce, která se za běhu programu volá několikrát
- Nejhorší situace je, když paměť zapomeneme uvolnit v nějakém cyklu.
- Paměť nám při této chybě samozřejmě za nějakou dobu dojde, aplikace spadne a uživatel přijde o data

Časté chyby – pointery - Překročení hranic paměti

- Stejně jako u polí, ani u pointerů nikdo nehlídá co do této paměti ukládáme.
- Pokud uložíme něco většího, než kolik místa máme vyhrazeno, nabouráme paměť jiné části aplikace.
- Tato chyba se může projevit naprosto kdekoli a pravděpodobně ji budeme velmi dlouho hledat.
- Následná chyba totiž nijak logicky nesouvisí s místem v programu, kde nám paměť přetekla.
- Může se najednou rozbít jakákoli část aplikace, protože do ní tato paměť vytekla

Časté chyby – pointery - Práce s uvolněnou pamětí

- Může se nám stát, že nějakou paměť uvolníme a poté se na tuto adresu pokusíme znovu něco zapsat.
- V tu chvíli však zapisujeme opět na paměť, která nám nepatří, následky viz. Překročení hranic paměti
- Proto je dobré uložit do ukazatele po uvolnění jeho paměti hodnotu NULL, abychom se této chybě vyvarovali.

Poíntrová matematika

Přičítání / odečítání celého čísla k pointeru

- Přičtením celého čísla k ukazateli se posouváme o daný násobek bitové délky datového typu ukazatele v paměti
- Př.: přičtením 1 k ukazateli datového typu int se v paměti posouváme o 1 int dále
- Pokud máme 2 ukazatele, které ukazují na stejný blok paměti, můžeme jejich hodnoty odečíst. Pokud bude ale např. jeden ukazatel ukazovat na začátek dynamického pole intů a druhý bude ukazovat např. na pátý prvek tohoto pole, získáme odečtením ukazatelů číslo 4
- Porovnáním ukazatelů obvyklými operátory získáme informace o vzájemné pozici prvků v paměti

Přičítání / odečítání celého čísla k pointeru

```
4 void main()
5 {
6     int *p_i, *p_paty;
7     // Alokace 100 krát velikosti intu
8     p_i = (int *) malloc(sizeof(int) * 100); //dynamická alokace paměti na haldě
9     if (p_i == NULL)
10    {
11        printf("Nedostatek paměti.\n");
12        exit(1);
13    }
14    printf("Alokovana pamet zacina na adrese %p", p_i);
15    p_paty = p_i + 4; // Výpočet adresy pátého prvku
16    printf("\n5. prvek alokovane pameti lezi na adrese %p", p_i);
17    *p_paty = 56; // Uložení hodnoty na pátý prvek
18    printf("\n5. prvek alokovane pameti obsahuje hodnotu %d", *p_paty);
19    free(p_i); // Uvolnění paměti
20    p_i = NULL; // Vymazání ukazatele
21 }
```

PROBLÉMY VÝSTUP KONZOLA LADĚNÍ TERMINÁL PORTY

```
id=Microsoft-MIEngine-Pid-nl3tu20y.c34' '--dbgExe=C:\Program Files (x86)\TDM-GCC-64\bin\gdb.exe' '--interpreter=mi'
Alokovana pamet zacina na adrese 0000000000C1530
5. prvek alokovane pameti lezi na adrese 0000000000C1530
5. prvek alokovane pameti obsahuje hodnotu 56
PS C:\Users\jan.petrasek> 
```

gcc.exe ... ✓
cppdbg: Op...

Ukazatele a pole

- Pole je souvislý blok paměti
- K prvkům alokované paměti můžeme přistupovat pomocí hranatých závorek stejně, jako v případě pole
- ```
p_i = (int *) malloc(sizeof(int) * 100);
for(int i = 0; i < 100; i++)
{
 p_i[i] = 0; //zápis nuly do daného bloku paměti
}
```
- Počet prvků v paměti nelze zpětně určit

# *Dynamické textové řetězce*

# *Vytvoření statického řetězce*

```
char jmeno[21];
```

```
printf("Zadej jméno: ");
```

```
scanf(" %20s[^\n]", jmeno);
```

```
printf("Jmenuješ se %s", jmeno);
```

- Maximální délka textu je tedy 20 znaků, 21. znak je ukončení řetězce (`\0`)
- V paměti je alokováno místo na 21 znaků bez ohledu na to, kolik jich reálně potřebujeme

Vytvoření dynamického řetězce

- Vyžaduje vytvoření pomocného statického řetězce
- `scanf()`, případně `scanf_s()` načte do statického řetězce vstup
- Překopírováním využitě části pomocného řetězce do dynamické struktury vytvoříme dynamický řetězec o délce vstupu
- Výhodou je minimalizace obsazení paměti díky opakovanému užití pomocného statického řetězce

Vytvoření dynamického řetězce

```
3 #include <string.h>
4
5 void main()
6 {
7 char buffer[101]; //pomocný statický řetězec
8 printf("Zadej jméno: ");
9 scanf(" %100s[^\n]", buffer); // Načtení jména do pomocné paměti
10 // Vytvoření dynamického řetězce
11 char* jmeno = (char *) malloc(strlen(buffer) + 1);
12 strcpy(jmeno, buffer); // Nastavení hodnoty
13 buffer[0] = '\0'; //vymazání vstupu
14 printf("Zadej příjmení: ");
15 scanf(" %100s[^\n]", buffer); //opakovaně použití bufferu
16 char* prijmeni = (char *) malloc(strlen(buffer) + 1); // Vytvoření dynamického řetězce
17 strcpy(prijmeni, buffer); // Nastavení hodnoty
18 printf("Jmenuješ se %s %s", jmeno, prijmeni);
19 free(jmeno); // Uvolnění paměti
20 }
```

PROBLÉMY VÝSTUP KONZOLA LADĚNÍ TERMINÁL PORTY

Zadej jméno: Jan
Zadej příjmení: Petrsek
Jmenuješ se Jan Petrsek
PS C:\Users\jan.petrsek>

+ v ... ^ x

powershell

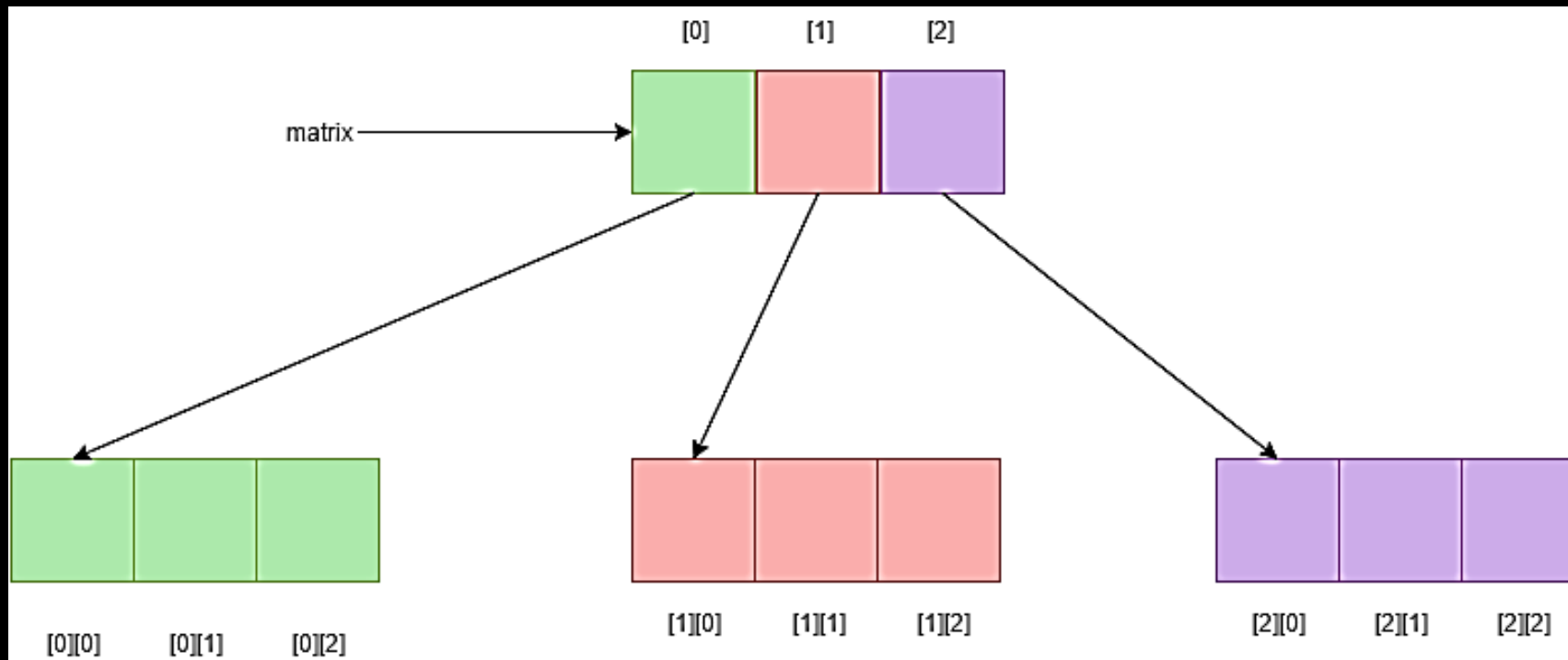
gcc.exe ... ✓

cpdbg: Op...

Dynamické dvourozměrné pole

Problematika dynamických 2D polí

- Asi nejvěrnější je technika ukazatele na ukazatele
  - ** značí, že jde o ukazatel na ukazatele
- Pole je v paměti jako sada 1D polí
- Ukazatele na jednotlivá 1D pole jsou v 1D poli ukazatelů
- Ukazatel na pole ukazuje na pole s ukazateli

Problematika dynamických 2D polí

```
4 int main()
5 {
6 //technika ukazatel na ukazatele
7 //dynamické 2D pole pro celá čísla (3x5)
8 int **matice; //definuje ukazatel na ukazatele na int
9 matice = (int **)malloc(sizeof(int *) * 3); //alokuje paměť pro 3 ukazatele na
10 if (matice == NULL)
11 {
12 printf("Nedostatek pameti");
13 return (-1);
14 }
15 for (int i = 0; i < 3; i++) //projde sadu ukazatelů
16 {
17 matice[i] = (int *)calloc(5, sizeof(int)); //dynamická paměť pro 5 intů
18 if (matice[i] == NULL)
19 {
20 printf("Nedostatek pameti");
21 return (-1);
22 }
23 }
24 //nyní je hotová dynamická alokace paměti a s polem pracujeme jakoí se statick
```

Uvolnění paměti 2D pole

- Paměť je potřeba uvolnit v opačném pořadí, nežli byla alokována
- Příklad z minulého snímku bude paměť uvolňovat následovně:

```
for (int i = 0; i < 3; i++)
```

```
{
```

```
 free(matice[i]); //uvolnění jednotlivých řádků
```

```
}
```

```
free(matice); //uvolnění ukazatele na ukazatele
```

Simulace 2D pole 1D polem

- Vytvoří se pole o délce radky*sloupce
- Dvourozměrnost simulujeme prací s indexy
- Příklad uložení pole 3x3 znaky v paměti

data	.....	a	b	c	d	e	f	g	h	i	....
index		0	1	2	3	4	5	6	7	8	
simulace		0, 0	0, 1	0, 2	1, 0	1, 1	1, 2	2, 1	2, 2	2, 3	

```
for (int i = 0; i < rady; i++) //prochází řádky
{
 for (int j = 0; j < sloupce; j++) //prochází sloupce
 {
 Pole[i * sloupce +j] //přistoupí na skutečný index 1D pole
```